

ÜLKER BANGUOĞLU BİLGİN

EMİNE

Bir Göç Hikâyesi

Remzi
Kitabevi

ÜLKER BANGUOĞLU BİLGİN İstanbul'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Ankara, İstanbul ve Londra'da çeşitli okullarda yaptı. Kandilli Kız Lisesi'nden mezun oldu. 1969 yılında Robert Kolej Yüksek Okulu (bugünkü Boğaziçi Üniversitesi) Fen-Edebiyat Fakültesi, Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü'nü bitirdi. 1979'da aynı okulun Eğitim Fakültesi'nde İngilizce öğretmenliği eğitimini tamamladı. 1983'ten bu yana Boğaziçi Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu'nda ders vermeye devam etmektedir.

Shirley Ann Grau'dan *İhtiyar*, (Uycan Yayınları, 1973) ve Dostoyevski'den *Batı Çıkmazı: Puşkin Üzerine Konuşma* (Dergâh Yayınları, 1975) adlı iki çevirisi vardır. *Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Bir Fikir Adamı: Tahsin Banguoğlu* (Geniş Kitaplık, 2012) adlı, babasının hayatını ve eserlerini anlattığı biyografi kitabı yayımlanmıştır. Bunu 2017'de *İki Devir İki Kadın* (Remzi Kitabevi) ve 2020'de *Feride ve Kızları* (Remzi Kitabevi) isimli romanları izlemiştir.

Ülker Banguoğlu Bilgin halen İstanbul'da yaşamakta ve kitap çalışmalarını sürdürmektedir.

ÜLKER BANGUOĞLU BİLGİN

EMİNE

Bir Göç Hikâyesi

Remzi Kitabevi

EMİNE / Ülker Banguoğlu Bilgin

© Remzi Kitabevi, 2022

Her hakkı saklıdır.

Bu yapıtın aynen ya da özet olarak
hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin
yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

Yayına hazırlayan: Nezahat Arslan

Ön kapak görseli: Regina Erofeeva, Shutterstock

Kapak tasarımı: Ömer Erduran

ISBN 978-975-14-2104-3

BİRİNCİ BASIM: Ağustos 2022

Kitabın basımı 3000 adet yapılmıştır.

Remzi Kitabevi A.Ş., Akmerkez E3-14, 34337 Etiler-İstanbul

Sertifika no: 10705

Tel (212) 282 2080 Faks (212) 282 2090

www.remzi.com.tr post@remzi.com.tr

Baskı ve cilt: Seçil Ofset, 100. Yıl Mah., Matbaacılar Sitesi

4. Cad. No: 77 Bağcılar-İstanbul

Sertifika no: 44903 / Tel (212) 629 0615

*Bu romanın bazı bölümleri tarihten ve
yaşanmış olaylardan esinlenerek yazılmıştır.*

BİRİNCİ BÖLÜM

Güneşin Adası

Erenköy’de bir hastane odası, 1987

Biri başucundan diğeri ayakucundan tutuyordu Emine’nin üzerinde yattığı çarşafı. “Üçte kaldırıyoruz,” dedi sıska olan, ayakucunda duran. “Biiir, ikii, üç!”

Bir çığlık attı Emine, sonra bağırılmaya başladı. “Anneee! Anneciğim... beni kaçırıyorlar. Sedef, durdur şu adamları, Sabri’yi çağır.”

“Anneciğim kaçırmıyorlar seni,” dedi Sedef. “Bak doktor beyler onlar. Senin iyiliğin için...”

“Beni kandırmayın! Doktor değil onlar! Doktor bıyıklıydı. Kaçırmıyorlar işte! Sen de yalancı olmuşsun Sedef. Yazıklar olsun sana verdiğim onca emeğe... Doktormuş!”

Doğru söylüyor, doktor değil onlar, hastane çalışanları. Doktor da gerçekten bıyıklı, diye içinden geçirdi Sedef.

“Teyzeciğim röntgene götürüyoruz seni. İyi olacaksın, korkma,” dedi başucunda duran hastane çalışanı.

Çaresizlik içinde tekrar kızı Sedef’e döndü Emine. “Bak gördün mü nasıl da yalan konuşuyorlar! Anneeee... Anneciğim, kurtar beni.”

Hepsi birlikte sedyeyle hasta asansörüne girdiler. Tam kapı kapanacakken on iki yaşlarındaki bir erkek çocuğunu sımsıkı elinden tutan bir kadının oraya doğru koştuğunu gördü Sedef. Asansörü durdurmak için düğmeye bastı.

“Aslında bu hasta asansörü abla, herkes binemez,” dedi hastane çalışanlarından biri.

“Canım burada herkes hasta değil mi?” dedi Sedef. Kadın teşekkür ederek içeri girdi.

10 “Siz de mi röntgene? Oğlumdan da röntgen istedi doktor. Kolunun üstüne düştü de...” dedi kadın.

“Geçmiş olsun. Evet, biz de röntgene,” dedi Sedef.

O sırada Emine tekrar bağırmaya başladı. “Anneee, anneciğim...”

“Kusura bakmayın, Alzheimer...” dedi Sedef.

“Aaa ne demek, geçmiş olsun,” dedi kadın.

Sol kolu askıda olan çocuk bir yandan sedyede yatan Emine’ye bakıyor, bir yandan annesinin eteğini çekiştirip duruyordu.

“Hay Allah! Çocuk da şaşırdı, korktu,” dedi Sedef.

“Yok, korkmadım da...” dedi çocuk. “Şey... bu kadının annesi mi var... yani o çok yaşlı değil mi?”

“Oğlum, çok ayıp. Kadın denmez bir kere, teyze diyeceksin.”

“Yani işte o teyzenin...”

Sedef gülmeye başladı. “Çocuk haklı, annem çok yaşlı tabii,” dedi. “Annesi öleli de çok oldu.”

Asansör eksi birinci kata gelmişti. Sedyeyi taşıyan iki adam da güldüklerini belli etmemeye çalışıyorlar, ağızlarını burunlarını oynatıyorlardı.

“Çok özür dilerim. Tekrar geçmiş olsun,” diyerek önden yürüdü kadın. Çocuk hâlâ dönüp dönüp arkasına bakıyordu.

“Anneee... anneciğim...” diye bir daha bağırды Emine. Sonra da, “Ama sen beni hiç istemedin ki, hiçbir zaman sevmedin ki!” dedi. Sedef donakaldı. Bu sözleri ilk defa duyuyordu annesinin ağzından. Hem annesinin sesi de, âdeta bir çocuğunkine dönüşmüştü o sırada— canı yanmış bir çocuğunkine. Ürperdi Sedef.

Emine

Rodos, 1939

“Kızım Emine hadi acele et biraz,” diye seslendi annem. “Geminin kalkma saatine az kaldı.”

“Offf!” dedim ta içimden gelen mutsuz, çaresiz bir sesle. Acıyordu içim. Anneme cevap vermedim. *Varsın kızsın, varsın telaşlansın! Kaçırsam keşke gemiyi ne güzel olur!* Bir yandan da son kalan eşyalarımı bavula koymaya devam ediyordum. Yatağın üzerinde duran mavi bluzumu elime aldım, uzun uzun baktım, sonra kokladım. Aslında her zaman giydiğim bluzlardan fazla bir farkı yoktu. Ama annem bunun kumaşının ipek-saten olduğunu söylemişti. İçinde kendiliğinden belli belirsiz incecik beyaz çizgiler vardı. Bilhassa bej keten eteğimle giydiğimde çok güzel duruyor, herkesin dikkatini çekiyordu. “Emine, sana çok yakıştı bu rengi,” demişti kırık Türkçesiyle Roberto da üstümde gördüğünde. O gün sıkı sıkı sarılmıştık birbirimize, kokusu hâlâ duruyordu bluzun üzerinde. Yola çıkarken bu bluzumu giyecektim ve Türkiye’ye gidine de sık sık koklayacaktım onu. Son kez odama baktım, içindekileri gözümün ambarına yerleştirmeye çalışıp kokusunu içime çektim. Yıllardır iç içe yaşadığım, uyuduğum, uyandığım, duvarlarının arasında zaman zaman ağlayıp zaman zaman kanat takıp uçmak istediğimi hissettiğim bu odadan neden koparıyorlardı beni? İlk yatak odamdan çok farklı bir yeri vardı benim için buranın— on bir yaşıma geldiğimde taşındığımız bu evde artık ablamları aynı odada kalmayacağını, yeni odamın sadece bana ait olacağını duyduğumda sevinçten havalara uçmuştum. O kadar güzel bir

histi ki buraya tek başıma sahip olacağımı bilmek... Kısa zaman içinde kapılarının dışındaki kalabalıktan bunaldığım, yalnız kalmak istediğim ya da bir şeylere canım sıkıldığı anlarda kendimi attığım güvenli, sıcak, başka hiçbir yere değişmeyeceğim, biricik sığınağım olmuştu burası. Sadece üzüntülerimi değil mutluluklarımı, hayallerimi de paylaşmıştı bu oda benimle. Ben onun içinde düşünmeyi öğrenmiş, onun içinde kendimle tanışmış, zamanla büyümüş, olgunlaşmış, bugünkü ben olmuşum. O da benim bir parçam haline gelmişti bu sırada. Tekrar bakındım etrafıma– dokuz yıldır yattığım, çok severek aldığım mavili yeşilli örtüyle örtülü yatağım, her gece sarılarak uyuduğum, son günlerde gözyaşlarımından dolayı hep nemli olan yastığım. Bir daha orada hiç uymayacak mıyım? Karşı duvarda her baktığımda bana yüzümü aksettirmiş olan aynasıyla, şimdi üzeri bomboş olan tuvalet masam duruyordu. Bir tek annemin hediye ettiği etrafı nazar boncuklarıyla süslü bakır mumluğu bırakmışım üzerinde. *Annem bana nazar değeceğine inanıyorsa, bu boncuklar, uzaktayken de korur beni herhalde*, diye düşünmüştüm. Anneme olan kırgınlığımdan olsa gerek, onu yanımda götürmek istememiştim. Sonra dolabımın kapısını açtım dalgın dalgın, onun da içi boştu tabii. Zamanında Rodos’un ünlü marangozu Luigi yapmıştı. Benim heyecanımı, hevesimi çok iyi anlamıştı. İlk defa kendime ait, içinde sadece benim kıyafetlerimin duracağı bir dolabım olacaktı. Luigi büyük bir itinayla yaptığı dolap bittiğinde, “Oldu güzel Signorina Emine? *Ti paici?*” (Hoşuna gitti mi?) demişti. Ben de “*Molto!*” (Çok!) diye cevap vermişim. Şimdi, içinden bütün eşyalarım çıkıp boş kalınca aslına dönmüş, tekrardan çam kokusunu yaymaya başlamıştı dolap. Yine isyan duygularım kabardı, kendi kendime söylenmeye başladım, *Neden bana bu kadar büyük bir haksızlık yapıyorlar?* Önümde duran bavulun içindekileri yere boşaltıp üzerlerinde tepinmek tepinmek, bağıra bağıra ağlamak istiyordum. *Bir gün anlayacaklar hatalarımı ama neye yarayacak, bizi bir kere ayırdıktan sonra*, dedim kendi kendime.

1919 yılında yani Cihan Harbi'nin sona ermesinden bir yıl sonra Rodos'ta doğmuşum. Adadaki Türklerin bir çoğu gibi, bizim de evimiz, Eski Çarşı Sokağı'nın en tepesinde, caminin, kütüphanenin ve saat kulesinin bulunduğu yerdedir. Büyükle-
rimin anlattığına göre hayata gözlerimi açtığım sırada İtalyanlar adayı işgal edeli yedi sene olmuş. Onlar aslında daha Cihan Harbi patlamadan, 1911'de Trablus'a hücum edip orada başarısız olmuş, bir sene sonra Rodos'u almışlar elimizden. O günden sonra İtalyan zevkinin inceliği süslemeye başlamış adayı. Geçen yıllar içinde yaptıkları yeni binaların eşsiz mimarisinden dükkânlara, restoranlardaki nefis *pasta*'lardan plajlardaki mavili beyazlı şezlonglara kadar her şeye yansıtıvermiş onların havası. Hatta Ada halkının giyimine bile. Mesela Rodos'taki hanımlar, Türk olsun, Rum olsun, İtalyan olsun, bir yürüdüler mi herkes dönüp bakar. Moda mecmualarından fırlamış gibidir hepsi. Avrupai, bakımlı, şık. En basit bir iş için sokağa çıkarken bile büyük bir itinayla giyinirler. Bileğe kadar uzanan ya da dizin biraz altında biten elbiseler, etekler, şık bluzlar giyerler, ayaklarındaki atkılı ayakkabılarıyla ellerindeki çantalar hep aynı kumaştan, aynı deriden olur. Rodos sıcak olduğu için yaz günlerinde kolsuz elbiseler revaçtadır, daha serin günlerde giydikleri ceketlerini ise kürk ya da deriden aksesuarlar süsler. Şapka kullandıkları zaman bunun kıyafetlerinin bütünüyle ahenk içinde olmasına dikkat ederler. Bütün bunlar bizim aile için de geçerlidir. Büyük teyzemiz Zinnur teyze, anneme göre daha kapalı kıyafetleri tercih eder. Ama annemin giydiği karpuz kollu, bebe yakalı, fiyonklu kıyafetlerin çoğunu da Zinnur teyze gittiği Avrupa seyahatlerinden getirdiği için, onun giyim tarzına da daha çok teyzesinin zevki hâkim olmuştur hep.

İlk çocukluk yıllarımı düşündüğümde gözümün önünden gürül gürül akan berrak bir su gibi tasasız günler geçiyor. Bizim oturduğumuz semtte geniş bahçeler içinde yan yana dizilmiş şi-

rin evler vardı. Bir yanımızda Zinnur teyzeler, diğer yanımızda Münireler oturuyordu. Münire benim hayatım boyunca en sevdiğim, en iyi anlaştığım arkadaşım olacaktı yıllar içinde. Biraz ileride, bizim sokağa dik olan bir ara sokakta ise Yorgo ile Elena yaşıyordu ailesiyle. Biz günlerimizi, güneşin üç yüz gün parladığı, çiçekleriyle, kelebekleriyle, havasının güzelliğiyle meşhur olan bu cennet köşesinde huzur içinde geçiriyorduk. Sonradan yaşanacak felaketler bir yana, canımızı sıkmaya başlayan fikirler, tutumlar da zannedersem ablamın ilkokula başlama yaşı geldiğinde girdi hayatımıza.

Aile büyüklerimiz huzursuzdu. Zira tam o sıralarda adada, bütün okullarda derslerin İtalyanca olmasının mecburi kılınacağı, azınlık sayılan Türk ve Rumların mekteplerindeki öğrencilere sadece haftada bir-iki saat dillerini ve dinlerini öğrenme müsaadesi verileceği hakkında bir şayia dolaşmaya başlamıştı. Ateş olmayan yerden duman çıkmaz derler ya, çok zaman geçmeden bu söylenenler bazı mekteplerde tatbik edilmeye başlandı. İşte ablamın ilk mektebe başlayacağı günlerde büyüklerimizi uzun uzun düşündüren, canını sıkan mevzu da buydu. Onların tedirginliği bize de sirayet ediyor ve hayatımızda ilk defa canımızı sıkan kelimeler öğreniyorduk: ‘Anadili yasağı’, ‘kendi dinimiz’, ‘gâvurlar’, ‘işgal’, ‘uyumlaştırma’, ‘biz’, ‘onlar’. Bütün bu mefhumlar birer birer yeşeriyordu zihnimizde. Ada’daki en iyi Türk okulu olan Süleymaniye Mektebi’ne henüz anadil yasağı konmamıştı ama bu her an olabilirdi. Rahmi Hoca efsanesi de tam o zamanlarda duyulmaya başlandı.

“Evlere gidip hususi ders veriyormuş.”

“Mustafa Kemal Paşa’nın yakın arkadaşımı. Hem de tercümanlık yapmış ona.”

“Çanakkale’den gelmiş Rodos’a.”

“Çok kültürlüymüş, yedi dil biliyormuş.”

“Hiç kitap kullanmadan, defterlere resimler çizerek ders anlatıyormuş.”

“Anlattıkları bir daha hiç unutulmuyormuş.”

Rahmi Hoca bizim de gözümüzde bir kahraman olmuştu kısa zamanda. Ama ne çare ki bizim büyüklerimiz hususi dersin, sıftakinin yerini tutmayacağını düşünüp sonunda ablamı Süleymaniye Mektebi’ne yazdırmaya karar verdiler. Ancak oraya da ana dilde eğitim yasağı gelirse o zaman Rahmi Hoca’ya müracaat edeceklerdi.

Bizim ailede bütün kararların alınmasında mühim rol oynayan iki kişi vardı: annemin teyzesi Zinnur teyze ve eşi Ekrem enişte. Annesini de babasını da genç yaşta kaybetmiş olan annemin, teyzesiyle arasındaki yaş farkı azdı. Anneannem Beyza Hanım vefat ettiğinde annem on dokuz, Zinnur teyze yirmi altı yaşındaymış. Ben doğduktan bir yıl sonra Ekrem enişteyle evlenmişler, ancak çocukları olmamış. O sebeple, genç yaşlarında bizim büyükannemizin, büyükbabamızın yerlerini almış, bizi torunları olarak kabul etmişler. Onlar, kendimi bildim bileli hayatımızın ve ailemizin mühim, ayrılmaz parçaları, hepimizin bilhassa annemin yol göstericisi oldular.

Gene o günlerde çocukluğumuzun masumiyetini bozan, pırıl pırıl zihinlerimizi korkuyla dolduran başka gelişmeler de oldu. Ablamın Süleymaniye Mektebi’ne gideceği kesinleşince, kendisi de orada okumuş olan Ekrem enişte aniden eski yıllara dönüp bize daha önce hiç duymadığımız hatıralarını anlatmaya başladı.

Ekrem enişte Rodos’ta doğmuş, küçük yaşta babasını kaybetmiş. Annesi Fethiye Hanım, çocuklarının mesuliyetini tek başına taşıyor, çok zorlanıyormuş. Biraz da bu sebeple olsa gerek, o zamanın âdetlerine uyup, “eti senin kemiği benim” diyerek oranın meşhur hocası Hacı Fikri Efendi’ye teslim etmiş Ekrem enişteyi. Hacı Fikri Efendi vazifesine çok düşkün, hakkaniyetiyle bilinen bir hocaymış ve ilk günden itibaren sınıfta öne çıkmayı başaran Ekrem enişteyi hemen benimsemiş.

Ekrem enişte, “Ama gel gör ki, Hacı Fikri Hoca elinde dai-

ma bir sopa taşır, yaramazlık yapan çocukları bununla çok fena döverdi!” deyince Zeynep de ben de dehşet içinde dinlemeye koyulduk.

“Başlarını iki dizinin arasına alıp zavallı çocukların kaba etlerine vururdu. Bazen evlerine zor giderlerdi! Allahtan ben hiç dayak yemedim ondan,” derken gözleri çok uzaklara dalmıştı.

Bunları anlatırken bizi unutmuş gibiydi. Ablamın da benim de gözlerimiz kocaman açılmış, içimizi o güne kadar duymadığımız tarifi zor bir korku kaplamıştı. Doğru mu söylüyordu Ekrem enişte? Yoksa bize korkulu masallardan meydana gelen efsaneler mi anlatıyordu? O güne kadar ne evimizde ne de etrafımızda böyle şeylere şahit olmuştuk! Ama hiç de uyduruyor gibi bir hali yoktu. Sonra kendisinin de bu sebeple mektepten soğuduğunu, sabahları başının ağrıdığını bahane ederek ilk senesinde birçok gün derslerden uzak kaldığını anlatmaya başladı. Neyse ki ikinci sınıfa geçtiğinde orada onu Hacı Süleyman Efendi adında yumuşak tabiatlı, insaflı, anlayışlı bir hoca karşılamış. O da tekrar okula ısınmış. Ekrem enişte çok uslu ve çalışkan bir öğrenci olduğu için mektep hayatı boyunca bu tür bir muameleye uğramadığını söylüyordu. Bu doğru olsa bile bizim de onun kadar şanslı olacağımız ne malumdu! Geceleri ablamın da benim de uykularımız kaçırıyordu. Ne demekti sopayla dayak? Ne demekti çocukların kaba etlerine vurmak? Bütün bunları duyduğumuz andan itibaren, Zeynep de ben de, Süleymaniye Mektebi'nin çok tekinsiz bir yer olduğuna kanaat getirmiştik. O kadar korkunç bir yerdi ki, oraya gitmemek için elimizden gelen her şeyi yapmalıydık.

Bir seferinde Zinnur teyze Ekrem eniştenin bu konuşmalarına şahit olunca çok kızdı.

“Ekrem Bey münasip mi şimdi sizin bu çocuklara böyle şeyler anlatmanız? Aşk olsun size! Hiç beklemezdim sizden,” diye çıkıştı ona. “Üstelik de mazide kalmış, artık mevcut olmayan şeyler!”

Bu sözler üzerine kabahatini hemen anlayıp bir hayli mahcup olan eniştemiz bütün ciddiyetiyle bizi teskin etmeye başlamıştı.

“Çocuklar benim bu anlattıklarım çok eskilere ait. Sizinle aramızda iki nesil var! O devirlere bakmayın siz, bambaşka şeyler her şey. Veliler de bunları yapan hocalara kızmaz, ‘Elin var olsun Hoca Efendi. Hocanın vurduğu yerde gül biter’ derlerdi!” Bu sözler üzerine dehşetimizin daha da arttığını gören diğer büyüklerimiz bizi rahatlatmak için adeta çırpınmaya başladılar.

Zinnur teyze, “Bugün hiç olur mu böyle şeyler çocuklar! Akliniz havsalanız alıyor mu! En başta ben gidip hesap sorarım öyle hocalar varsa hâlâ,” dedi. “Hele bir ellerini sürsünler benim çocuklarıma!”

“Hasan ağabeyiniz de o mektepte okudu. Hiç böyle bir şeyle karşılaşmadık,” dedi annem.

Babam ise, “Artık orman kanunu geçmiyor bu adada, hukuk diye bir şey var. Ben de bir avukatım. Kimseye çocuğumu eti senin kemiği benim, diye teslim etmem, merak etmeyin,” diye son sözü söyledi. Ancak biz okul denen yerin, hele hele o okulun tekinsiz, uğursuz ve korkunç bir yer olduğu intibandan bir türlü kurtaramıyorduk kendimizi. Ne olurdu bizim eve de Rahmi Hoca gelseydi. Ama tabii her zaman olduğu gibi büyüklerin sözü geçiyordu. Böylece önce ablam, üç yıl sonra da ben Süleymaniye Mektebi’ne verdik.

Ablam mektebe başlayacağı ilk sabah, büyüklerinin ellerini öptü, onlardan hayır duası aldı ama dokunsan ağlayacak gibiydi. Hepimiz onu uğurlamak üzere kapının önünde toplaştığımız.

Babam birdenbire ciddi bir sesle, “Bak Zeynep,” dedi, “Emine, sen de dinle kızım. Ben geçen gün mektebinize gidip bütün hocalarla ve müdürle görüştüm. Artık asla Ekrem eniştenin anlattığı şeyler vuku bulmuyormuş. Hem o hoca da uzaklaştırılmış daha o zaman. İtalyanlar geldikten sonra bizdeki bu kötü âdetler yavaş yavaş ortadan kalkmış. Hoş onlar da zamanında

“Göç yaşayanlar farklı olur (...) Anavatanından, doğduğun yerden sökülüp atılmak, her şeyini geride bırakıp yollara düşmek bambaşka bir histir, hayatının hiçbir anında yakasını bırakmaz insanın.”

Yaşadığımız coğrafyada bir ya da iki kuşak geriye bakıldığında bu duyguları paylaşan o kadar çok insan vardır ki... Kiminin babası Rodos'tan, Girit'ten, kiminin annesi Makedonya'dan, Batı Trakya'dan koparılıp gelmiştir anavatanına. Hepsinin gözleri nemlenir, uzaklara dalar zorla ayrıldıkları toprakların adı anıldığında. Dünyaya geldikleri, ilk nefeslerini aldıkları yerde olmamanın ince hüznünü taşır hepsi... Ve geride bıraktıklarının özlemini...

Bu romanda savaşların sebep olduğu ayrılıkların, acıların, kapanmayan yaraların, dinmeyen özlemlerin hikâyelerini okuyacaksınız. Bütün bu dramatik olayların ortasında kalan insanların şaşkınlığını, çaresizliğini, bedbinliğini ve her şeye karşın dayanma gücünü bir kez daha hatırlayıp onların sık sık yaptığı gibi "Bütün bunlar ne içindi?" diye soracaksınız belki de...

www.remzi.com.tr

ISBN 978-975-14-2104-3

9 789751 421043